

Fri og villig til at værne om frivilligheden?

Mange ønsker at tage ejerskab på frivillige og frivilligheden i Danmark, men spørgsmålet er, om man kan tage og bør tage ejerskab på frivilligheden?

Som frivilligkoordinator for det helt nyoprettede Palliative Frivillige Netværk (PFN) på Fyn (se nedenfor) vil jeg både fagligt og personligt mene, at tiden er inde til debat og dialog:

Hvordan kan vi nemlig bedst værne om og udvikle den mangfoldige styrke og de værdier i samfundet, der skabes, hvor borgere ønsker at yde en indsats af egen fri vilje, interesse og lyst – hermed kaldet den frivillige indsats:

Den indsats, der gøres, når man er helt fri til at gøre noget, der har værdi for andre og som man brænder for.

Den indsats, hvor man kan hjælpe mindre ressourcestærke borgere og mennesker, der på forskellig vis står i en situation, hvor der er brug for en medmenneskelig indsats.

Frivillige er ikke noget man kan rekvirere, og ikke noget man bør indregne i kommunale budgetter – tvært imod. Frivillighed lever af lyst og dør af administrative krav og regler.

Det er værd at holde sig for øje, at den frivillige indsats ikke er en offentlig forpligtigelse eller noget man har krav på.

Den frivillige indsats er ikke noget man kan købe sig til eller noget man kan læse sig til, men en reel og personlig indsats, båret af overskud, evne og lyst til at gøre en forskel – uden beregning - som en næstekærlig og uegennyttig indsats.

Udfordringerne er at udvikle et samfund, der kan se, anerkende og skabe gode rammer for de frivillige, og dermed medvirke til at udvikle et værdisamfund, hvor man har lyst til at være en aktiv og medansvarlig borger. Være i dialog med og møde frivilligheden i de medmenneskelige værdier og forstå at lade det blomstre og gro i anerkendelse, glæde og taknemlighed over, at der findes mennesker, der har overskud og lyst til at være en aktiv og medansvarlig del af samfundet.

Som koordinator for Det Palliative Frivillige Netværk har jeg en oplevelse af, at det kan lade sig gøre at udvikle og værne om den frivillige indsats.

Samspelet mellem Region Syddanmark og Palliativ Team Fyn og foreningen Det Palliative Frivillige Netværk er et godt eksempel herpå.

Her ses en fælles indsats for og ønske om, at uhelbredeligt syge, der ønsker at blive i eget hjem, kan tilbydes en professionel hjælp, hvor læger, sygeplejersker, psykologer, socialrådgiver, fysioterapeuter, og præster yder en faglig indsats ude hos den uhelbredeligt syge i eget hjem.

Det betyder, at uhelbredeligt syge får mulighed for at kunne prioritere ressourcerne derhjemme og ikke nødvendigvis skal ud til undersøgelser forskellige steder i det offentlige system. Det er én kombineret indsats, som understøtter den sidste tid i eget hjem og vante omgivelser.

Trods stor faglig indsats, så rækker fagligheden ikke til ydermere at kunne opfylde behovet for tid til socialt samvær og gøremål. Det gør den frivillig indsats.

Mænd og kvinder med livsglæde og livserfaring tilbyder sig med tid – primært tid til at være til stede. Her handler det om et medmenneskeligt frirum og tid til at stille sig til rådighed for et andet menneske.

Hvad enten man som uhelbredeligt syg har familie og netværk, er alene eller ensom, så kan der være behov for at 'holde fri' fra sygdom, fagligt indblik, familiære følelser osv.

Det stiller krav til de frivillige om at møde andre mennesker fordomsfrit uden behov for at iscenesætte sig selv, og stille sig til rådighed med udgangspunkt i et andet menneskes ønsker og behov og respektere tavshedspligten.

Derfor tilbyder vi de frivillige månedlige fællesmøder med fagligt og socialt indhold, individuel matchning i forhold til kompetencer og reflekterende supervision i mindre netværksgrupper.

Det Palliative Frivillige Netværk er efter min mening et godt eksempel på, at det kan lade sig gøre at udvikle den frivillige indsats i et samspil mellem offentlige myndigheder, fagfolk og frivillige – hvor der er en forståelse for og ønske om, at rammerne for den frivillige indsats er lige så værdifuld og væsentlig, som rammerne for den professionelle og faglige indsats.

Og netop rammerne – at der er ansat en leder for de frivillige, at der er introduktionsforløb, at der er fællesmøder, supervision og individuel matchning – tiltrækker en mangfoldig bred og ressourcestærk gruppe af borgere, der ønsker at yde en frivillig indsats.

Lad mig slutte med at gøre tydeligt: den frivillige indsats ejes ikke af nogen, men udvikles qua gode rammer i en helhedsorienteret og værdibaseret samfund.

Jeg håber med ovenstående, at vores tiltag på Fyn må være et godt eksempel og medvirke til at skabe dialog om gode rammer for udviklingen af den frivillige indsats i Danmark – til glæde og gavn for den der yder, såvel som den der nyder.

Inge Hansen
Koordinator for det Palliative Frivillige Netværk
www.foreningen-pfn.dk